AH 668

2026Z20711

Antwoord van minister Letschert (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 18 november 2026)

Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2026-2027, nr. 389

Vraag 1
Op welke punten gelden tegenwoordig andere regels voor de landelijke publieke omroep en voor lokale en regionale omroepen bij de governance, regelgeving, integriteit en benoeming van functionarissen, en welke verschillen blijven op deze punten bestaan als straks de wet Versterking van de uitvoering van de publieke mediaopdracht op lokaal niveau in werking treedt?[1]

Antwoord 1
Het antwoord op deze vraag bestaat uit drie onderdelen: governance en regelgeving, benoemingen en integriteit. Verschillen met de wet Versterking lokale publieke omroepen worden in elk onderdeel behandeld.

Governance en regelgeving
Artikel 2.142a van de Mediawet 2008 stelt eisen aan de bestuurlijke organisatie van de NPO, de RPO, de landelijke en regionale publieke media-instellingen en enkele andere instellingen die worden bekostigd op grond van de Mediawet 2008. Het gaat om eisen als soberheid, duidelijkheid, deugdelijkheid of transparantie. Met de inwerkingtreding van de Wet versterking lokale publieke omroepen geldt dit artikel ook voor de lokale publieke omroepen en de NLPO[1]. In artikel 2.178 van de Mediawet 2008 worden voorschriften gegeven voor bedrijfsprocessen, administratie en financiële boekhouding. Deze voorschriften gelden voor de landelijke en regionale publieke omroepen, en sinds inwerkingtreding van de Wet versterking lokale publieke omroepen ook voor de lokale publieke omroepen.
Het Commissariaat voor de Media houdt toezicht op artikel 2.142 a en 2.178.

Benoemingen
Voor landelijke, regionale en lokale publieke omroepen geldt dat de minister geen betrokkenheid heeft bij benoemingen. Uitzondering daarop zijn de twee taakomroepen, NOS en NTR. Voor hen gelden (op grond van de artikelen 2.34c en artikel 2.36 van de Mediawet 2008) specifieke procedures waarbij de minister een rol heeft bij de benoeming van de raad van toezicht. Voor beide omroepen geldt dat de minister de leden van de raad van toezicht benoemt op basis van een zwaarwegende voordracht van de raad van toezicht. De minister moet de voordracht overnemen, tenzij deze in strijd is met de wet, eisen van zorgvuldigheid of andere zwaarwegende belangen. Bij de NOS en de NTR wordt de directie die tevens bestuurder is, benoemd door de raad van toezicht.

Voor de benoeming van leden van de raad van toezicht van de NPO en de RPO geldt op grond van de Mediawet 2008 een uitgebreide procedure (artikelen 2.6 en 2.60c). Benoeming vindt plaats bij koninklijk besluit op voordracht van de minister. Om tot die voordracht te komen, geeft de raad van toezicht een zwaarwegend advies aan de minister. De minister moet dat advies overnemen,

[1] Stb. 2026, 355.

tenzij het in strijd is met de wet, eisen van zorgvuldigheid of andere zwaarwegende belangen. Bij de NPO en de RPO worden de bestuurders door de raad van toezicht benoemd. Voor de benoemingsprocedure van de raad van toezicht en het bestuur van de NLPO wordt aangesloten bij de procedures voor de NPO en de RPO.

Integriteit
Artikel 2.142 van de Mediawet 2008 regelt het niet bedingen of aanvaarden van voordelen van derden. Dit geldt voor alle publieke omroepen, de NPO, RPO en sinds de Wet versterking lokale publieke omroepen ook de NLPO. Het Commissariaat voor de Media houdt hier toezicht op. De Mediawet 2008 regelt verder dat de NPO een gedragscode opstelt om goed bestuur en integriteit bij de NPO, de landelijke publieke omroepen en de Ster te bevorderen en stelt daarbij enkele eisen aan deze code (artikel 2.3 tweede en derde lid). Deze moet onder andere gedragsregels bevatten voor het integer handelen van bestuurders en medewerkers. In de ‘Gedragscode Integriteit Publieke omroep 2026’ staan bijvoorbeeld afspraken over inkoop en aanbesteding. Het Commissariaat voor de Media ziet toe op de naleving van de code.
De RPO en de regionale publieke omroepen kennen een eigen regeling: de regeling integriteit regionale publieke omroep. Hiermee wordt het bovengenoemde artikel 2.142 van de Mediawet 2008 specifiek uitgewerkt voor de RPO en regionale publieke omroepen. Dat de RPO en regionale publieke omroepen een eigen regeling kennen, komt voort uit het feit dat de RPO en regionale publieke omroepen een andere positie in het publieke mediabestel hebben dan de NPO en landelijke publieke omroepen. In de regeling integriteit regionale publieke omroepen zijn bepalingen opgenomen over het (zakelijk) verkeer tussen medewerkers van omroepen en de RPO, en andere partijen. De regeling draagt bij aan de invulling van de taak die een regionale publieke omroep heeft om onder andere onafhankelijk, integer en betrouwbaar media-aanbod te verzorgen en heeft tot doel om de (schijn van) belangenverstrengeling te voorkomen. De regionale publieke omroep L1 volgt deze regeling en de Raad van Commissarissen van de omroep, ziet als toezichthouder toe op de naleving ervan[2].
Daarnaast heeft het Commissariaat met de Beleidsregels governance en interne beheersing 2017 vastgelegd wat binnen publieke omroepen moet zijn geregeld, zodat sprake is van goed bestuur en intern toezicht. Via deze beleidsregels kunnen de NPO, RPO en de landelijke en regionale publieke omroepen beoordelen of hun organisatie volgens de Mediawet 2008 handelt.

Vraag 2
Klopt het dat de Limburgse omroep L1 in strijd met de Handreiking Belangenverstrengeling voor alle publieke omroepen een adviesklus heeft uitbesteed aan een zakenrelatie van de van de L1-hoofdredacteur zonder hiervoor ook andere partijen te benaderen?[2]

Antwoord 2
Het is niet aan mij om op basis van berichtgeving vast te stellen of L1 in een individueel geval de geldende regels heeft overtreden. Het toezicht op de naleving van de Mediawet 2008 en de daarop gebaseerde regels en beleidsregels berust bij het Commissariaat. De vraag of in dit geval concreet sprake is van belangenverstrengeling, de schijn daarvan of een onvoldoende zorgvuldige procedure, is aan het Commissariaat om te beoordelen.

Vraag 3
Klopt het dat de Handreiking Belangenverstrengeling niet meer is dan een richtlijn 'die kan dienen tot ondersteunend middel bij de invulling van hun eigen beleid'.

Antwoord 3

---

[2] De regeling is te raadplegen via www.l1.nl/over-l1/regeling-integriteit

De handreiking is geen zelfstandig juridisch bindend voorschrift. Het dient ter verduidelijking van de verplichtingen uit wet- en regelgeving en biedt mediaorganisaties handvatten om hieraan te voldoen. Het Commissariaat heeft de handreiking opgesteld naar aanleiding van onderzoek naar belangenverstrengeling in de publieke mediasector en verwijst daarbij expliciet naar de Mediawet 2008, de Beleidsregels Governance en Interne Beheersing en de Gedragscode Integriteit Publieke Omroep 2021. Mediaorganisaties zijn uiteindelijk zelf verantwoordelijk voor een adequate inrichting van hun integriteits- en risicobeheersing. Het Commissariaat houdt toezicht op de naleving van de wettelijke normen.

Vraag 4
Ziet u gronden om integriteit verschillend op te vatten, of je nu bij de publiek omroep werkt in Hilversum of in Maastricht?

Antwoord 4

Integriteit is van evenveel belang voor iedere publieke omroep. Publieke omroepen dienen zorgvuldig en in lijn met wet- en regelgeving te handelen. Zoals aangegeven in het antwoord op vraag 1, geldt er daarom wet- en regelgeving specifiek gericht op integriteit, voor alle lagen van het publieke bestel. De nadere uitwerking daarvan houdt rekening met de specifieke context en kenmerken van de verschillende lagen binnen het publieke bestel.

Vraag 5

Deelt u de conclusie van het commentaar van De Limburger, dat de Mediawet 2008 en gedragscodes moeten veranderen? Zo ja, wat gaat u dan op dit punt ondernemen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Ik ben het niet eens met de conclusie van het commentaar van De Limburger dat de Mediawet 2008 en de gedragscodes moeten worden gewijzigd. Naar mijn oordeel bieden de huidige wettelijke en (zelf)regulerende kaders voldoende waarborgen voor de integriteit van de landelijke, regionale en lokale publieke omroepen. In het wetsvoorstel voor de hervorming van de landelijke publieke omroep stel ik nadere eisen aan de gedragscode die van toepassing is op de NPO, de landelijke publieke media-instellingen en de Ster. Aanleiding hiervoor is onder andere het rapport van de Onderzoekscommissie Gedrag en Cultuur Omroepen over de organisatiecultuur en sociale veiligheid binnen de landelijke publieke omroep[3].

[3] Niets gehoord, niets gezien en niets gedaan, Onderzoekscommissie Gedrag en Cultuur Omroepen, 2024.

Uitgangspunt is dat voor alle publieke mediaorganisaties een adequate beheersing van het risico op belangenverstrengeling van belang is. Het is aan het Commissariaat om op basis van wet- en regelgeving toezicht uit te oefenen en al dan niet handhavend op te treden. Het Commissariaat doet dat mede aan de hand van zijn eigen Beleidsregels Governance en Interne Beheersing en Handreiking Belangenverstrengeling.

Uiteraard is het van belang om aandacht te blijven houden voor de wijze waarop de kaders in de praktijk worden toegepast. Verschillende werkwijzen en inzichten kunnen aanleiding geven om de bestaande beleidsregels, handreikingen en gedragscodes tegen het licht te houden en na te gaan of verduidelijking of aanscherping wenselijk is. Dit is een continue proces.

[1] Kamerstuk 36 917

[2] De Limburger, d.d. 30 september 2026, *“L1 hoeft niet aan de integriteitsregels te voldoen die gelden voor een landelijke publieke omroep. En dat is niet logisch”*, https://www.limburger.nl/opinie/commentaar/l1-hoeft-niet-dezelfde-integriteitsregels-te-volgen-als-een-landelijke-publieke-omroep.-en-dat-is-niet-logisch/162383006.html

*) i.v.m. correctie in vraag 2